

„t Seghen Waert”

Verenigingsblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

opgericht 12 januari 1949

10e jaargang, nr 2
april 1991

U vindt ons zo.....

Op de hoek van de Eerste Stationsstraat en de Oranjelaan vindt u **Van As Makelaardij** (het witte huis met de plataan).

Tijdens kantooruren kunt u zo binnenlopen, voor de avonden en op zaterdag wordt u vriendelijk verzocht een afspraak te maken. Wilt u alleen even kijken wat er te koop is; onze fotogalerij is dag en nacht verlicht.

van As makelaardij

Eerste Stationsstraat 61
2712 HC Zoetermeer

079-164445

Verenigingsblad van het
Historisch Genootschap Oud Soetermeer

10e jaargang, nr 2

april 1991

Dagelijks Bestuur:

Voorzitter: C.A.L.van Wieringen, Mauritsstraat 10,
2712 CW, tel.163764

Secretaris: Henk Windmeijer, Herikerberg 86,
2716 EX, tel.211119

Penningmeester: A.C.Mellema, Herenwaard 45,
2716 XR, tel.515684

Postbank nr: 4788145 t.n.v. Hist.Gen.Oud Soetermeer

Ledenadministr.: A.van Noort, Mauritsstraat 8,
2712 CW, tel.163559

Redactie Mw C.J.Moerman-van Voorst, Irenelaan 15
verenigingsblad: 2712 CC, tel.163487

A.van Noort, Mauritsstraat 8,
2712 CW, tel.163559

H.Windmeijer als schakel met bestuur

Public Relations: Linda Vrouwenfelder, Heijermanshove 147
2726 AG, tel.212635

Contactpersonen werkgroepen:

Archeologische Patrick van Damburg, Voorweg 162,
werkgroep (AWZ): tel.517058

Genealogie en Marjolijne Vijverberg,
heraldiek: Stekelbaarssloot 35, tel.316552

Interviews oude E.W.van den Burg, Fred.Hendriklaan 32,
Zoetermeerders: tel.164858

Archiefonderzoek: Ronald Grootveld, Glanswit 33,
tel.611720

Historisch Museum 'T Oude Huis:

Conservator: Hilje Wolfson, p/a Dorpsstraat 7,
2712 AB, tel.164735 (dagelijks van 9-16)

Openingstijden: woensdag, zaterdag, zondag van 13-16 uur

VAN HET BESTUUR

LEDENBESTAND

Ook in dit nummer mogen we weer een aantal (23) nieuwe leden welkom heten in onze vereniging. Hoewel we enkele leden om diverse redenen moesten afvoeren, is het ledental per 1 maart gestegen tot 722. Met wat propaganda, ook door ul, zouden we in 1991 de 800-grens kunnen overschrijden. Dat zou dan in vier jaar bijna een verdubbeling van het aantal leden betekenen.

De nieuwe leden zijn:

A.A.Boer, Stekelbaarssloot 16

W.F.Damme, Parkdreef 236

R.van Dijk, Aspergeakker 15

Mevr.A.van Duyvenbode, Frans Halsstraat 14

P.Fischer, Korfwater 53

R.Forrer, Kennemerland 15

Mevr.H.van Gilst, Van Leeuwenhoeklaan 358

P.J.Groenheyde, Kon.Wilhelminastraat 8, Heemskerk

A.J.Hayes, Beatrixstraat 8

Mevr.J.Huisman, Dunantstraat 673

G.Kaptein, J.G.Bloemhove 49

A.Kerstens, Bronsgroen 18

H.de Kooter, Beukenhorst 4, Bergschenhoek

J.de Kooter, Schoutenhoek 95

W.F.van der Kooij, Dorpsstraat 129

E.C.van Oosten, Zalkerbos 39

G.Peeters, Paletsingel 75

J.H.Preusterink, Van Boisotring 79

J.van Staalduinen, Polderdwarsweg 3, Nieuwolda

E.C.Veldman, Ernst Casimirstraat 25

Mevr.L.H.Veldman-Keller, idem

W.Wijngaarden, Schinkelweg 17

E.van der Wilt, Muzieklaan 47

CONTRIBUTIE-BETALING

Op pag.6/7 van het februari-nummer werd u dringend gevraagd de contributie en eventuele vrijwillige bijdrage aan A.W.Z. te voldoen vóór 1 april a.s. Tot 1 maart heeft het merendeel van de leden aan dit verzoek gevolg gegeven. Voor de overigen nog eens een herhaling van het verzoek plus het volgende: Gebruikt u de juiste kaart(en)? Bovenaan de u toegezonden accept-girokaarten staat voor welk doel u de kaarten kunt gebruiken. Mocht u die kaarten kwijt zijn, dan treft u hierbij de juiste postbanknummers aan:

3426901 t.n.v. Hist.Gen.Oud Soetermeer, onder vermelding van 'contributie 1991' en

4894624 t.n.v. Oud Soetermeer A.W.Z., onder vermelding van 'donatie 1991'.

De contributie bedraagt -al jaren- minimaal f.20,00. Door dit bedrag zo mogelijk met een 'extraatje' te verhogen, helpt u mee de contributie op het huidige peil te handhaven. Zoals u weet, is een donatie voor A.W.Z. vrijwillig, maar tegelijkertijd zeer nodig om het kostbare opgraafwerk te kunnen voortzetten.

GEWIJZIGDE INLEVERDATUM KOPIJ

De voorjaarsvergadering, waarin uw goedkeuring zal worden gevraagd voor de jaarstukken van 1990, wordt gehouden op dinsdag 28 mei a.s. Deze stukken zullen worden opgenomen in het juni-nummer van dit blad. Om een en ander op tijd bij de leden thuis te bezorgen, is het nodig, dat het juni-nr half mei verschijnt. Daarom is de uiterste inleverdatum van kopij een week vervroegd, naar zaterdag 27 april.

TENTOONSTELLINGSAGENDA

Hier volgt een overzicht van een aantal tentoonstellingen in musea in Rijswijk, Zoetermeer en Den Haag.

Museum Rijswijk, Herenstraat 67, 2282 BR R., tel.070-3903617; open: di t/m vr, zo 14-17, za 11-17

Ledententoonstelling kunstenaarsvereniging Arti Shock: schilderijen, grafiek en beeldhouwwerken (t/m 7 april); eindexamenwerk van leerlingen van de Rijswijkse Openbare Scholengemeenschap (t/m 21 april).

Museum 't Oude Huis, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer, tel.079-164735; open: za, zo en wo van 13-17

'Bakken voor je Brood', de geschiedenis van Zoetermeerse bakkerijen, van 20 april t/m 18 augustus

Galerie l'Idée, Vlamingsstraat 28, 2713 RS Zoetermeer, tel. 079-169494; open: wo t/m za 12-17, laatste zondag van de maand 14-17

Joost Baljeu, tekeningen en collages (14 apr.t/m 26 mei)

Haags Gemeentemuseum, Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag, tel.070-3381111; open: di t/m zo 11-17

Karel Appel, 'Ik wou dat ik een vogel was' (t/m 1 apr.'91)

Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7, 2513 AB D.H., tel.070-3646940; open: di t/m zo 12-16

'IJspret, een wintergezicht uit de 17e eeuw', t/m 21 april

Nederlands P.T.T. Museum, Zeestraat 82, 2518 AD Den Haag, tel.070-3624531; open: ma t/m za 10-17, zo 13-17

Nederlandse postzegelontwerpen 1990, t/m 9 juni

Museum, Stadhouderslaan 41, 2517 HV D.H., tel.070-3381338; open: di t/m vr 10-17, za en zo 12-17

De Tobelo-cultuur op Halmahera; Indon.weefsels, t/m 31 mrt

Oog in oog met Zwitserland, t/m 7 april

Van de Staat: 100 jr jeugdcultuur in Nederland, t/m 25 aug

ACTIVITEITENKALENDER 1991

- woensdag 27 maart: Lezing genealogie: Op zoek naar voorouders in Duitsland, door mevr.M.A.van der Loo-v.Ditmar; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 u
- dinsdag 23 april: Vertoning van oude films, o.a. een herhaling van een in 1990 vertoonde oude film; Kruispunt, Osyiaan 2, 20.00 uur
- dinsdag 28 mei: Ledenvergadering; Morgenster, Nassaulaan 20.00 u
- zaterdag 8 juni: Excursie: een kastelentocht in de omgeving van Arnhem
- zaterdag 6 juli: Excursie: boomkwekerijmuseum te Boskoop
- eind aug. of begin sep.: Deelneming aan een Kerkepad
- woensdag 25 september: Lezing geschiedenis, het onderwerp is nog een verrassing; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 u
- donderdag 29 oktober: Dia's van oud en nieuw Zoetermeer, door de heren Klos en Van Wieringen; Kruispunt, Osyiaan 2, 20.00 uur
- donderdag 21 november: Lezing met dia's over Het Verleden van Delft; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 u
- woensdag 11 december: Ledenvergadering; Morgenster, Nassaulaan, 20.00 u

EXCURSIE, zaterdag 8 juni a.s.

Op zaterdag 8 juni wordt een excursie georganiseerd naar enkele kastelen in de omgeving van Arnhem.

Het reisschema is als volgt:

- vertrek om 8.00 uur van hoek Oranjelaan/Marijkestraat
- bezoek aan kasteel Doorwerth te Doorwerth
- lunchpauze in de omgeving van Arnhem
- bezoek aan kasteel Doornenburg te Doornenburg
- ook gelegenheid ergens gezellig te wandelen/winkelen
- aankomst in Zoetermeer plm. 18.00 uur

De kosten bedragen f.25,00 per persoon. Dit bedrag s.v.p. storten op Rabobank nr 3072.194.335 ten name van 'Oud Zoetermeer', onder vermelding van 'excursie'.

Het gironummer van de bank is: 580870.

U kunt zich opgeven bij:

mevr.S.Brandhorst-Sonneveld, tel. 517047

Patrick van Domburg, tel.517058

C.van Wieringen, tel.163764

BOEKENNIEUWS

Twee publikaties van het P.J.Meertens-Instituut trokken de aandacht:

- A.C.M. Goeman, 'Klank- en vormverschijnselen van het dialect van Zoetermeer' (1984); f.25,00
- P.G.J. Post, 'Verbeelding van vroomheid. De devotieprent als cultuurwetenschappelijke bron' (1990); f.25,00

Deze laatst genoemde publikatie over devotie- of bidprentjes is interessant voor de leden, die zich bezighouden met genealogie. Het telt 151 blz.

Verkrijgbaar bij: P.J.Meertens-Instituut, Keizersgracht 569-571, 1017 DR Amsterdam; tel. 020-234698. De prijzen zijn inclusief verzendkosten. Of via 't Oude Huis.

W e r k g r o e p   G e n e a l o g i e

ARCHIVARIA

In een van de Zoetermeerse weekbladen was een artikeltje opgenomen met als titel: **'Restauratie Gemeente-Archief'**. Uit het artikel bleek ons, dat de gemeente Zoetermeer op de begroting van het jaar 1991 een bedrag van f.30.000 had opgenomen voor een restauratie van het gemeente-archief, betreffende de stukken van het jaar 1811. Tevens zou -volgens dit bericht- van buitenaf een deskundige worden aangetrokken.

Wij, als werkgroep Genealogie, kunnen deze begrotingspost zeer zeker toejuichen en misschien is in het verschiet ook nog een gemeente-archivaris op komst. Zoals u misschien wel weet, is onze groep actief bezig om alle Zoetermeerse en Zegwaartse families tot het jaar 1940 'in beeld' te brengen. Hierbij krijgen we met ons streven alle medewerking van de gemeente.

Het wachten is nu op het moment, dat onze gemeente de honderdduizendste inwoner kan verwelkomen. Van die tijd af zal onze gemeente tot de grotere gemeenten in ons land behoren. Momenteel heeft bijna iedere grotere gemeente ook een navenant archief. Gelukkig gaat ook onze gemeente orde op zaken stellen en zij treft -blijkens genoemde begrotingspost- voorbereidingen om tot een overzichtelijk archief te komen, zodat waardevolle stukken goed bewaard kunnen worden en zodoende ook beschikbaar kunnen worden gesteld aan de historici en de (amateur)genealogen. Met andere woorden dus, de Zoetermeerse archiefstukken zijn dan niet meer gedoemd tot stof te vergaan, maar ze worden bruikbaar gemaakt voor nu en de toekomst.

Ongetwijfeld vraagt u zich af, of nu iedereen in het vervolg in de waardevolle stukken zo maar kan 'grasduinen' Natuurlijk niet! Als dit het geval zou zijn, dan zouden de stukken spoedig in verval raken. De archiefstukken zouden door de zuren van onze vingers worden aangetast. Hier moeten dus voorzorgen worden genomen en er moet zeer zeker zuinig mee worden omgesprongen.

Op welke wijze kan toch het publiek van de stukken kennis nemen? Welke mogelijkheden zijn er?

Vele rijksarchieven en gemeente-archieven zijn overgegaan

tot de zogenaamde micro-fiches. Micro-fiches bevatten zeer verkleinde fotografische opnamen van bepaalde archiefstukken, zoals -om een voorbeeld te noemen- de huwelijksakten. Op één zo'n fiche kan met gemak minstens een veertigtal huwelijksakten worden vermeld. Met het 'blote' oog is deze fiche niet meer af te lezen, ook niet met een loep. Geen nood echter, op genoemde archieven staan apparaten klaar, die het mogelijk maken het een en ander toch af te lezen!

Het is echter wel een zeer kostbare zaak, want de fiches moeten bovendien nog in tweevoud worden gemaakt, zodat de gemeente nog altijd een zogenaamd moeder-fiche achter de hand heeft. Het is een zeer kostbare zaak, maar wel afdoende!

Toch is er nog een andere methode, niet zo kostbaar. Het is de methode waar wij praktisch dagelijks mee werken, nl. foto-kopieën. Alleen de foto-kopieën kunnen dan door het publiek worden geraadpleegd.

Onlangs lazen wij, dat de stukken van de gemeente Moerkapelle zijn ondergebracht bij het Gemeente-Archief van Gouda. Jammer lijkt ons, want bij het onderzoek naar Zoetermeerse en Zegwaartse families blijken vele banden met families uit Bleiswijk, Moerkapelle, Stompwijk en Zoeterwoude te bestaan, hetgeen voor de hand ligt. Misschien zou het gemeentebestuur nu op dit punt het initiatief kunnen nemen om tot een soort 'Streek-Archief' te komen, mede gezien de archiefkosten. Misschien met het bereiken van het magische getal van 100.000??

A.J. Leepel

o-o-o-o

Kopij voor het juni-nummer is dagelijks welkom bij mevrouw Moerman, Irenelaan 15, 2712 CC Zoetermeer.

Uiterste inleverdatum (zie ook blz.3): zaterdag 27 april

W e r k g r o e p I n t e r v i e w s

SPREKEND VERLEDEN, in gesprek met: Bert Mulder

'Palesteintjes, dat was het Zoetermeerse koekje, een heerlijk koekje, hoor!'

Vorige zomer hadden wij het genoeg een gesprek te hebben met de heer G.H. Mulder, inmiddels 87 jaar oud, en bij de oudere Zoetermeeders beter bekend als Bert Mulder.

De Slingerbalvereniging.

Directe aanleiding voor het gesprek was het feit, dat hij in zijn jonge jaren kampioen van Nederland is geweest met een in die dagen niet alledaagse sport, namelijk die van slingerbal. Dat was in 1921. Hij was lid van D.V.S., een afkorting van Door Vrienden Samengesteld, een onderafdeling van Pro Patria.

Bij het bekijken van de foto's kwamen de herinneringen naar boven. Op de kampioensfoto staat het winnende team, bestaande uit Arie de Wilde, Piet Pauk, Niek van Rijs, Jan Duivenbode, Bert Mulder en de trainer Dries van der Meer. Van deze personen blijkt alleen de heer Mulder nog in leven te zijn.

"En hier heb je toen we de medaille gewonnen hebben, met z'n vijven. Zie je wel, de medaille hangt eraan. Dat spel speelde je met z'n vijven, ja, het was vijf tegen vijf, twee voor en drie achter. Als je nou de bal gevangen had, dan mocht je een Duitse driesprong maken en zo werkte je naar elkaar toe. Maar je moest per se die ballen vangen. Ik heb wel gehad, dat ik in een wedstrijd vierenzeventig ballen gevangen had. Dan kon je hier -wijzend op een spierbal- een spijker op recht slaan, zo hard was die die dan. Slingerbal kan je vergelijken met kogelslingeren. Het komt van het granaat gooien. Onder dienst deden ze dat. Ik heb hier op het feestterrein nog een keer het verste gegooid. Toen kreeg ik nog vijftien gulden.

De bal woog vier pond! Die kwam vijftig meter door de lucht heen zeilen. Er zat een riem aan en dan moest je precies uitkienen waar die zou komen. Je stond al klaar natuurlijk en als je dacht dat die kwam, dan sprong je al een beetje op. Dan was die niet zo zwaar, he. De bal was van leer en was gevuld met paardehaar. Dat was goed hard! Hij woog

precies vier pond, want anders mocht je niet gooien. Hij werd voor de wedstrijd gewogen. Het spel werd gespeeld met blote handen."

De slingerbalvereniging heeft niet zo heel veel jaren bestaan. Ze speelden in een Nederlandse competitie en dat betekende, dat ze eens helemaal naar Groningen moesten om voor de titel te spelen. Zij zouden dan al een dag eerder moeten afreizen en nog afgezien van de tijd was er ook het geld niet voor. Enige notabelen van het dorp, dokter Steur en Adriaan Bos, een broer van de toenmalige burgemeester Frits Bos, zouden -als ze het tijdig hadden geweten- bereid zijn geweest bij te dragen in de kosten. Maar al met al was de vereniging geen lang leven beschoren.

Er moest natuurlijk ook worden getraind, en met een opmerking daarover kwamen we van het ene onderwerp op het andere

De grootvader, ouwe Mulder.

"Maar het gebeurde wel, dat ik 's avonds om half negen nog bij Glijnis zat, dan was ik een het gooien, he. Dan moest ik als de sodejanus naar huis lopen, want dan moest ik mijn grootvader naar boven brengen. Voetje voor voetje, die lag drie hoog, die is achtentwintig jaar bij ons in geweest ... ouwe Mulder. Mijn grootvader was nachtwaker. Die liep 's nachts met de klap. Mijn grootvader was nachtwaker van Zoetermeer en ouwe Piet Lamens was nachtwaker van Zegwaard en die kwamen dan 's nachts bij elkaar op die streep (de grens tussen Zoetermeer en Zegwaard in het midden van de Delftse- en Leidsewallen). Die man is drieënnegentig jaar geworden. Het is typisch, ik heb het al eens tegen leden van het Historisch Genootschap gezegd: "Dat mijn grootvader nou nooit genoemd is". Want hij was van alles, hij ging met de boeken lopen naar Benthuizen. Hij was bode, zogezegd en hij had een zwaard, hij was ook onbezoldigd veldwachter. Met de paardenmarkt stond hij aan het begin de paarden de hoeven te merken, dan hadden ze betaald. En rondlopen als er bij Westgeest vlees te koop was. Als er vee in het water gezeten had, dan kon je goedkoop vlees krijgen en dan liep hij met zo'n bled te slaan. Later deed Jan Westhoek dat."

De vraag, of ouwe Mulder ook moest aanzeggen als er iemand overleden was, leidde tot het vertellen van de volgende

anekdote:

Ouwe Wieriks.

"Nee, aanzeggen deed Ouwe Wieriks, want daar zal ik je nog een stelletje van vertellen. Want die ging helemaal tot de Zegwaartseweg toe en dan bij Van Wijk, dat was de laatste boer. Maar dan had je voor Van Wijk Adegeest. Dat was een cafeetje en daar kwam hij ook natuurlijk. Dan zat ie goed in te nemen en dan ging hij weer door. Dan kwam hij bij Van Wijk en ja, dat was een groot huishouwen, het was al schemer geworden, klompen voor de deur, dat hij dondert over die klompen heen en ... Van Wijk die hoort dat natuurlijk. Toen zegt ie: "Wat is er nou aan de hand". Toen zegt ouwe Wieriks: "Nou verrek ik het om te zeggen wie er dood is". Dat was Ouwe Wieriks. Die liep met zo'n steek op."

Zoals gezegd, de heer Mulder is zevenentachtig jaar en geniet van zijn rust. Dat mag ook wel, want hij heeft een zeer werkzaam leven achter de rug. Op zijn elfde jaar is hij begonnen met werken en dat heeft hij tot zijn vijfenzeventigste volgehouden, zij het dat hij de laatste tien jaar bij Lamboo een baan met veel vrijheden heeft gehad. Bij het vertellen over zijn werk krijgt men een aardig inzicht in werktijden, werkomstandigheden en verdiensten in het verleden.

Het Werk.

"Ik ben veertig jaar in de bakkerij geweest, zeven jaar bij Nutricia en tien jaar bij Lemboo. Toen ik ging werken, was ik elf jaar. Ik werd bij een tuinder gebracht op de Voorweg, bij Van Staveren. Maar dat zinde me niet, want mijn vader was molenaar bij Verhoef. Uit school vandaan gingen we daar altijd naar toe om te helpen, want die man stond met drie koppels stenen te draaien. Hij moest de stenen ook billen (= de groeven op de maalvlakte van een molensteen scherpen); al naar gelang het soort steen met een punthamer of met een platte hamer. Tussenbeie zat ie tot 's avonds elf uur te billen. Maar ja, toen bracht hij mij bij een tuinder en ik was daar een halve dag en ik liep weg. Ik zeg tegen die vent: "Ik ga naar huis". Hij zegt: "Ja, je mag van mij naar huis", die baasknecht die daar toen was. Ik

was thuis, mijn vader kwam thuis en die zegt: "Wat ben jij nou?" Ik zeg: "Hij heeft mij niet meer nodig". Hij zegt: "O ja, stap maar op de fiets, kom maar zitten, ik breng je er gauw weer naar toe". Toen heb ik het drie maanden volgehouden. Het was januari toen we er naar toe gingen. Allemaal even koud natuurlijk, kool verspenen. Het was allemaal platglas. Dat was met een scherpje (tegen de wind) en dan met je vingers die kool verpoten. Je kreeg kouwe jatten natuurlijk, dat ik zeg op lest tegen hem: "Ik ga weg". Nou en toen kwam ik bij ouwe Hekker. Ik heb drie bazen begraven daar van Hekker, ouwe Kees Hekker, Lenard Hekker en nou Cor Hekker. Ik werkte van 's nachts half drie tot 's avonds vijven. Dat ik kon gaan venten, was meest om een uur of twee, half drie en dan moest ik nog tweehonderd klanten aflopen."

De heer Mulder had een groeiend gezin in de crisisjaren, er was nog geen kinderbijslag en er waren nog geen collectieve arbeidsovereenkomsten per bedrijfstak. Een poging om wat meer loon te krijgen ging aldus:

"Toen ik mijn derde kind had, vroeg ik aan Leen Hekker: "Zou ik geen gulden meer kunnen krijgen, want ik heb nou drie kinderen". Hij zegt: "Daar hoeft ik toch niet voor te zorgen?" Ik zeg: "Ja, dat begrijp ik, dat jij daar niet voor moet zorgen, dat zal ik zelf wel op moeten knappen natuurlijk". Maar ik zeg: "Ik wil er toch een gulden bij hebben". Hij zegt: "Hoe kan je dat nou zeggen man, bij Nutricia verdienen ze maar negentien gulden". Ik zeg: "Ja, verrek even, maar daar werken ze maar acht uur". Weet je wat hij toen zei? "Dan had je geen bakker moeten worden!" Ik verdiende in die tijd eenentwintig gulden en ik wilde er tweeëntwintig hebben. Maar ik kreeg ze niet hoor."

Palesteintjes.

"Dat is de foto toen we kampioen geworden zijn, dat was in 1921. Toen was het hier Landbouwtentoonstelling. Alle straten en gevels waren versierd. Bij ons in de bakkerij, in die ouwe bakkerij hing er een grote reclame boven van 'Palesteintjes'. Palesteintjes, dat was een Zoetermeers koekje, een heerlijk koekje hoor! Uit deeg werden allemaal stukjes gemaakt door de verdeelmachine en die werden

platgeslagen. Het ging met die koekjes geweldig. Nacht en dag werden ze gebakken en dan gingen ze in van die kleine blikjes en werden dan weggestuurd. Maar het ongeluk was, die blikjes gingen schimmelen, dat kan je wel nagaan, boterkoek in die afgesloten blikjes. Palesteintjes werden normaal ook gemaakt, maar niet meer verpakt."

Het waren lange dagen bij Hekker en het was er wel eens wat, maar toch heeft de heer Mulder het daar veertig jaar volgehouden. Op latere leeftijd is hij bij Nutricia gaan werken en hij kreeg toen een heel ander leven. 's Morgens om zes uur beginnen, van twaalf tot een uur thuis eten en om vier uur klaar. Over die periode zegt hij: "Ik heb daar een leven gehad, nou, fantastisch mooi! Ik ben er zeven jaar geweest en ik vroeg of ik kon blijven, maar dat ging niet. Toen ik vijfenzestig was, moest ik er uit".

E.W. van den Burg

Staande van links naar rechts: Arie de Wilde, Piet Pauk, Niek van Rijs, Dries van der Meer. Zittend van links naar rechts: Jan Duivenbode en Bert Mulder.

AMBACHT (BUURSCHAP), naar aanleiding van de diapresentatie 'Strijd tegen het water' van de Historische Kring Benthuizen op 28-2-1991

We kennen het bijvoeglijk naamwoord van ambacht, b.v. bij: ambachtelijke bakkerij. Oorspronkelijk was het zelfstandig naamwoord de benaming van verscheidene ondergeschikte openbare betrekkingen, zoals schout en bode. Later ging men ook het grondgebied, waarbinnen de schout zijn ambt uitoefende, ambacht noemen (1).

In wat na 1840 Zuid-Holland heet, kon je twee aanduidingen vinden van boerensamenlevingskernen: ambacht en buurschap, naast dorp. Doel: Het behartigen van de algemene belangen van een in eerste instantie territoriaal bepaalde groep samenwonende individuen. Men is daarmee ook het overheidslichaam, dat aanleg en onderhoud van de nodige watergangen, dijkes en wegen tot zijn zorg rekent. Soms is deze waterstaatszorg gedeeltelijk -met name voor wat de dijkzorg betreft- in handen gegeven van overkoepelende publiekrechtelijke verbanden.

De ambachten (buurschappen) hebben bestuurders, die zich met namen als 'ambachtsbewaarder', 'buurmeester' of in landsheerlijke gebieden 'landsheer' tooien. Het is de landsheer, die bij uitstek boven-lokale waterstaatswerken kan beginnen (entameren), of helpen realiseren, zoals het afdammen. Hij kan dit doen, niet alleen omdat de boven-lokale waterstaatszorg van ouds tot zijn normale takenpakket werd gerekend, maar met name ook omdat hij in dit kader de bevoegdheid bezat om de inwoners van zijn gezagsgebied op te roepen om het land te verdedigen. Deze verplichting tot 'lantwere' omvatte namelijk de eis om te vechten, niet alleen tegen de aanvallende menselijke vijand, maar mede tegen het agressieve water.

P. van den Dool jr

---

(1) Het huis te Palenstein, zijn eigenaren en bewoners, z.j.; uitgave ten behoeve van de tentoonstelling in het Historisch Museum d.d. 9 april tot 1 sep. 1988

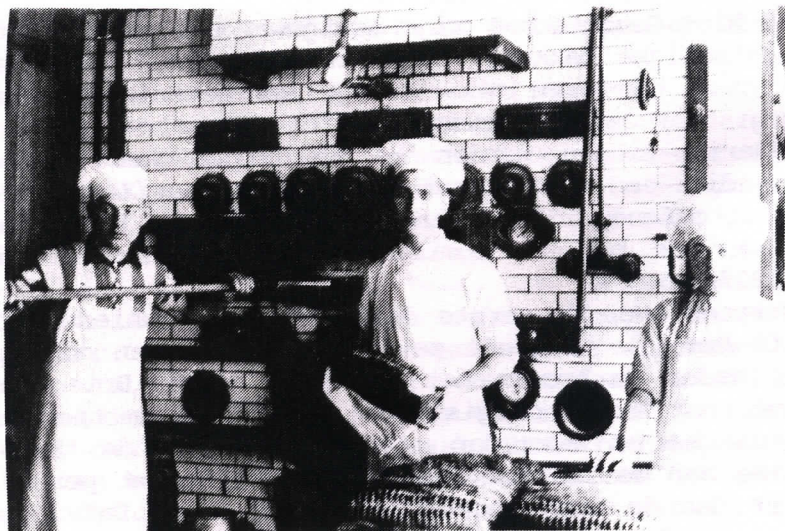
DE ZOETERMEERSE BAKKERS EN HUN GIST

Nu het Hist.Genootschap zijn schijnwerpers gaat richten op de plaatselijke bakkers, lijkt het mij interessant een en ander over te nemen uit 'Eenige aantekeningen van 100-jarig gistvervoer van Delft naar Zoetermeer'.

Deze herinneringen werden in 1937 opgetekend door mijn vader, die een bodedienst van Zoetermeer/Zegwaard naar Delft uitoefende. Hij behandelt daarin de bezorging van deze voor de bakkers onmisbare grondstof in het tijdvak 1837-1937.

Het vervoer over de eerste dertig jaren geschiedde door de familie Bos; de volgende zeventig jaren namen mijn grootvader, vader en broers het transport waar. Drie maal per week vertrok 'Bosje de gistboer' 's morgens om tien uur met de kruiwagen en kwam dan zeer laat 's avonds thuis. Hij betaalde aan de Delftse leverancier vijf cent per kilo en ging er dan de boer mee op voor tien cent. Dat lijkt een aardige winstmarge, maar gezien de inspanning die de vervoerder zich moest getroosten, was deze opslag niet onredelijk. De moeiten en zorgen blijken ook uit 's mans trieste levenseinde. "Helaas jammerlijk verdronken naast de Molenweg tussen de Katwijkse buurt en Zegwaard", aldus het verslag. Zijn zoon, Cornelis Bos, zette het bedrijf voort, maar liet de gist meebrengen door mijn grootvader, Cornelis van der Spek, die omstreeks het midden van de 19e eeuw een bodedienst Zegwaard-Delft had overgenomen (zie 'Gebundeld Verleden', blz.56). De bezorging bij de bakkers nam Bos de eerste tijd zelf nog waar. Na enige tijd kreeg grootvader het gehele vervoer, inclusief de bezorging, in handen. Hij moest de gist meebrengen voor de volgende afnemers: Marinus Pieterse (dit bedrijf dateert van 1835; de naam prijkt nog steeds op het uithangbord, te weten: " 't Vergulde Speculaasje"), Abraham van den Boon, Izak Heemskerck, Smits, Hekker en P.van 't Woud, die aan de 'De Horre' resideerde.

Eens gebeurde het, dat tijdens een zware sneeuwstorm, die ieder vervoer per wagen onmogelijk maakte, opa Kees te voet Delft had weten te bereiken met een grote gistsak op de rug. Op de terugweg zei een vrouw bij het Mophuis (pand aan het einde van de Katwijkselaan, waar men linksaf naar

VOLLEBREGT

DORPSSTRAAT 127 -- ZOETERMEER
EMMAPARK 88 -- PIJNACKER

**KWALITEIT IS ECHT
BIJ SLAGER VOLLEBREGT!**

Voor f. 200,- kassabonnen ontvangt U gratis:
500 gram leverworst
of
500 gram gekookte worst

Pijnacker gaat en rechtsaf naar Nootdorp): "Van der Spek, nou bent u de enige die ik vandaag de Kattekelaan heb zien afgaan".

Omstreeks 1870 werd de Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek de leverancier bij uitnemendheid. Onder leiding van directeur Van Marken stond het produkt bekend vanwege de uitstekende kwaliteit.

Ook is het voorgekomen, dat zowel grootvader als vader vergeten waren de zending mee te nemen en toen moest de zoon heen en terug gaan wandelen om zeventien kilo gist op te halen. Op den duur wogen die zeventien kilo het dubbele, aldus de herinneringen. In de Katwijksebuurt kreeg hij als gezelschap twee grote blaffende honden van Jan van der Elst. Blijkbaar hadden de dieren weinig fiducia in de eenzame wandelaar.

Mist speelde de vervoerders eveneens af en toe parten. Eens was deze zo dicht, dat geen enkele voerman op reis durfde gaan. Alleen 'het spoor' functioneerde nog. Dus ging mijn vader met de trein naar Nootdorp en te voet via de Brasserskade naar Delft.

Tenslotte vermeld ik hier nog de namen van de in het verslag genoemde bakkers in 1937:

Pieterse, Van Velzen, P.Jongerius, Leo Hekker, Dirk van Vliet, Posthuma (aan Den Hoorn), Van Galen (Molenstraat), Bram Heemskerk en Van der Heide in Benthuizen.

Drs. J. van der Spek

VAN BLAUW TOT GEEL (zie blz.20 e.v. in het vorige blad)

De heer J.W. Dreise, de schrijver van genoemd artikel, laat ons het volgende weten: "In dit artikel werd door mij een verkeerde voorstelling gegeven betreffende het pand Stationsstraat 46. De heer Van der Tang corrigeerde dit, waarvoor mijn dank. Het is zo, dat indertijd alleen de garage afbrandde, de gebroeders Van der Tang bouwden toen een nieuwe garage met woonhuis. Verder liet de heer J. Kok de panden Stationsstraat 110 niet zelf bouwen, maar kocht hij deze van de heer De Vries."

HISTORISCH MUSEUM

STICHTING HISTORISCH MUSEUM 'T OUDE HUIS

OVERZICHT LASTEN EN EATEN 1939 EN 1990

LASTEN			BATEN		
omschrijving	1989	1990	omschrijving	1989	1990
1. personeelskosten	34.277	39.920	1. entreegelden	2.186	3.803
2. huur	2.800	2.800	2. giften	1.708	9.542
3. onderhoud/inricht.	1.281	3.795	3. rente	129	789
4. opknappen interieur		4.787	4. opbr.verkopen	755	5.373
5. bureaunkosten	2.131	3.429	5. opbr.museum/jaark.	425	335
6. drukwerk	811	836	6. subs.gemeente	53.000	49.190
7. administratie	355	301	7. nadelig saldo		8.152
8. propaganda	326	795			
9. representatie	209	1.193			
10.bestuurskosten	205	109			
11.lidmaatschappen	294	305			
12.reiskosten	310	448			
13.document./literatuur	45	421			
14.cursussen	286	265			
15.verzekeringen	486	518			
16.aanwinsten	80	262			
17.tentoonstellingen	5.739	5.173			
18.educatie	651	477			
19.band-diaserie	350				
20.'over de oorl.gespr.'		5.198			
21.band-dia-apparaat		6.152			
22.voordelig saldo	7.567				
	58.203	77.184		58.203	77.184

Toelichting

LASTEN

1. salaris, soc.lasten, pensioenpremie, en reiskostenvergoeding conservator; in dienst sinds 1-2-1989.
2. bijdrage in de huur van 't Oude Huis.
3. onderhoud en kleine aanschaffingen.
4. door een gift was het mogelijk het museum grondig op te knappen.
5. o.a. kantoor- en huishoudelijke artikelen, telefoon, parti.
6. o.a. uitnodigingen tentoonstellingen; briefpapier.
7. o.a. salarisadministr. door St.GAMMA te Utrecht; inschr.Kamer van Kooph.
8. o.a. gezamenl.folder met Hist.Genootsch.; reclame voor tentoonstell.
9. o.a. openingen tentoonstellingen.
- 10.declaraties bestuursleden.
- 11.Fed.van musea in Z.Holland, Ned.Museumver., Informatiecentrum Volkscult.
- 12.in verband met cursussen, voorbereiding tentoonstellingen.
- 13.abonnementen, boeken, brochures.
- 14.deskundigh.bevordering: cursussen en instructie-bijeenk. suppoosten.
- 15.w.a.-verzekering en collectieve ongevallenverz. voor vrijwilligers.
- 16.aanschaffingen ten behoeve van collectie.
- 17.vorbereiden en inrichten van tentoonstellingen.
- 18.o.a. educatieve materialen voor schoolbezoeken tentoonstellingen.
- 19.produktie over het ontstaan en de geschiedenis van Zoetermeer.
- 20.in eigen beheer uitgegeven boekje n.a.v. deze tentoonstelling.
- 21.aanschafkosten om dia's te kunnen vertonen (zie 19).

BATEN

1. duizenden bezoekers, waaronder leerlingen van tientallen scholen, bezochten de tentoonstellingen.
2. behalve de normale kleine giften zijn bedragen ontvangen van bedrijven en instellingen voor tentoonstellingen, opknappbeurt interieur en aanschaf van het band-dià-apparaat. (giften zijn van harte welkom op girorekening 162899 t.n.v. penningmeester 't Oude Huis te Zoetermeer)
3. rente van leeuw-, plus- en girorekening.
4. verkochte boeken, prenten, kaarten enz.
5. het museum ontvangt f.5,- per verkochte museumjaarkaart (koopt daarom dus uw kaart in ons museum!).
6. ontvangen subsidie van de gemeente Zoetermeer.

STICHTING HISTORISCH MUSEUM 'T OUDE HUIS

In tegenstelling tot een vereniging kent een stichting geen leden. Een vereniging moet één maal per jaar aan de leden goedkeuring vragen van het gevoerde beleid van het afgelopen jaar. Een stichting kan dat dus niet. Het bestuur van de St.Hist.Museum 't Oude Huis wil toch de leden van het Hist. Genootschap, die zo nauw betrokken zijn bij de activiteiten van het museum, op de hoogte brengen van zijn doen en laten. In dat kader treft u hierboven het financiële verslag aan en volgt hieronder het jaarverslag.

JAARVERSLAG 1990

Het Historisch Museum 't Oude Huis -het enige museum in Zoetermeer- wordt vanaf 18 januari 1989 door een zelfstandige stichting beheerd als dochter van het Historisch Genootschap 'Oud Soetermeer'. In het museum wordt de plaatselijke bevolking geïnformeerd over haar geschiedenis door het verwerven, beheren, onderzoeken en presenteren van een heemkundige collectie.

De afgelopen twee jaar is een hecht fundament gelegd voor een professioneel museumbeleid; de sterk stijgende bezoekersaantallen zijn daarvan een succesvol gevolg.

Wij zijn verheugd, dat ook dit jaar het bestuur en de vele vrijwilligers van het Hist.Gen.Oud Soetermeer en de gemeentelijke instellingen en ambtenaren ons daarin actief steunen. Een en ander past ook in het streven van het gemeentebestuur naar versterking van de culturele functie aan de kop van de Dorpsstraat.

bestuur

In 1990 was de bestuurssamenstelling gelijk aan die van 1989: voorzitter was D.J.van der Kolk; secretaris A.C.J.Vermeulen; penningmeester J.A.M.Kamphuis; lid P.van Daal; R.Grootveld was lid en fungeerde tevens een aantal maanden als waarnemend voorzitter; als adviserend lid heeft de conservator, mevr.H.W.Wolfson, een belangrijk aandeel in het bestuur.

personeel en vrijwilligers

Ook in 1990 werden wij door een gemeentelijke subsidie in staat gesteld mevr.H.Wolfson voor een jaar als conservator aan te houden. Tegen het einde van het jaar besloot de gemeenteraad het museum structureel te subsidiëren en kon aan de onzekere arbeidspositie van de conservator een eind worden gemaakt. Hierdoor heeft het museum zijn activiteiten kunnen bestendigen en

professionaliseren.

Zonder de inzet van de ruim 50 vrijwilligers waren bestuur en conservator echter vleugellam geweest. Zij fungeren onder meer als educatief medewerkers, suppoosten, onderhoudsmedewerkers, tentoonstellingsbouwers en registratoren.

huisvesting

In het museum is slechts één ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen aanwezig. Deze expositieruimte werd met financiële steun van de Frans Mortelmans Stichting grondig opgeknapt door vrijwilligers. Momenteel wordt de vergaderkamer in de oorspronkelijke staat teruggebracht.

Het museumbestuur streeft naar uitbreiding van de huidige huisvesting in de Dorpsstraat voor het realiseren van een semi-permanente tentoonstelling, een documentatieruimte en een werkplek voor conservator en bestuur. Het museum kan dan het hele jaar door open zijn in plaats van de gebruikelijke negen tot tien maanden. Het aangekondigde vertrek van het Instituut Sociale Raadslieden biedt ons de mogelijkheid een semi-permanente tentoonstelling in te richten. Het ruimtegebrek in de werkruimten (depot, archief en kantoor) leidt tot steeds grotere problemen op museaal en persoonlijk vlak: zo deelt de conservator haar werkruimte met tientallen enthousiaste jonge archeologen. Wellicht is het mogelijk op niet al te lange termijn de twee kamers die de werkgroep AA nu gebruikt, te betrekken. Zij bewonen deze kostbare ruimte immers slechts een avond in de week.

collectie

* verwerving

Ook in 1990 hebben we weer veel schenkingen mogen ontvangen, vooral naar aanleiding van de tentoonstelling "Over de oorlog gesproken"; een kleine greep:

* conservering

De collectie bevindt zich in een precaire situatie. Zij is opgeslagen op de zolder, in de kelder en de garage van 't Oude Huis, maar ook elders in Zoetermeer. De klimatologische omstandigheden zijn hier ronduit slecht te noemen. Naar aanleiding van het opgestelde conserveringsplan zijn prioriteiten gesteld en fondsen benaderd. De isolatie en herinrichting van het depot op zolder heeft voorrang gekregen. Voor de spullen die tijdelijk zijn opgeslagen in een voormalige kolenloods hebben we een nieuwe ruimte gevonden: de heer H.Begemann was bereid een deel van zijn schuur achter zijn woonhuis aan de Dorpsstraat ter beschikking te stellen. Deze ruimte is afgesloten en dicht bij het museum gesitueerd. Voorts werden een aantal prenten en tekeningen door restaurateur en bestuurslid P.van Daal opgeknapt.

* inventarisatie

Aan de inventarisatie van de collectie wordt onder begeleiding van de conservator gestaag gewerkt door mevr.J.Wieser van de Vrijwilligerscentrale. Het grootste deel van de objecten werd het afgelopen jaar beschreven en voor een deel in de computer ingevoerd. De heer B.Tuinstra heeft voor ons een op maat gesneden software-programma ontworpen.

* beveiliging

De hoge kosten, die zelfs de meest eenvoudige zelfbouw infraroodbeveiliging met zich meebrengt, hebben ons doen besluiten hier voorlopig van af te zien. Wel zijn door de heer E.Mosselman aan ramen en deuren inbraakpreventieve maatregelen uitgevoerd.

publiekstaak

* tentoonstellingen

Een van de speerpunten in het museumbelied is het aantrekken van een breder publiek. Daarin zijn wij ook in 1990 naar onze mening geslaagd.

Vooreerst namen we -ondanks een langdurige sluiting in verband met genoemde verbouwing- een sterke stijging van de bezoekersaantallen waar: van 3300 in 1989 tot 5400 in 1990, ofwel een toename van 64%.

De "Sprintertentoonstelling" trok in de maand januari nog 400 bezoekers. Na een twee maanden durende verbouwing werd in april de tentoonstelling "Over de oorlog gesproken...; Zoetermeer en Benthuisen 1940-1945" geopend door de heer J.Kentgens, verzetsstrijder en voormalig bewoner van 't Oude Huis. 2800 mensen hebben deze expositie over het dagelijks leven in Zoetermeer en Benthuisen bekeken.

In september volgde vanwege het twaalfeneenhalf jarig jubileum van de Archeologische Werkgroep Zoetermeer "Gevonden voorwerpen, bodemvondsten uit Zoetermeer", geopend door de wethouder van Cultuur, de heer P.Kamminga. Deze expositie werd een grote publiekstrekker. Dit was vooral een gevolg van de vele publiciteit en door de grote belangstelling van scholen. 2200 geïnteresseerden passeerden de toegangsdeur.

* bandia-serie

Om het ontbreken van een vaste presentatie enigszins te compenseren, is door professionals tegen materiaalkosten een bandia-serie vervaardigd. Deze bandia-serie "Zoetermeer, verleden in het heden" is zeer positief ontvangen! De museumbezoekers krijgen in een zeven minuten durende vogelvlucht een beeld van de ontwikkeling van Zoetermeer door de eeuwen heen. Door het gemis van een semi-permanente tentoonstelling was deze grote uitgave noodzakelijk.

* educatie

Een belangrijke doelgroep van het museum wordt gevormd door de schoolgaande jeugd. In 1990 zijn twee omvangrijke educatieve projecten opgezet bij de tentoonstellingen. De uitvoering was echter niet mogelijk geweest zonder de enorme inzet van een zevental vrijwilligers, die 2150 kinderen opvingen en begeleidden! Helaas waren er ook scholen die terugschrokken vanwege de toegangsprijzen. Het evaluatieverslag is als bijlage toegevoegd.

* openstelling

't Oude Huis behield dezelfde openingstijden als vorig jaar. Het bestuur acht een uitbreiding van de openstelling nog niet noodzakelijk, gezien de samenstelling van de Zoetermeerse bevolking, die voor een groot deel uit werkdende bestaat. Bovendien is het toerisme in Zoetermeer te verwaarlozen en de aanloop in de Dorpsstraat is het grootst tijdens de huidige openingstijden, al ontbreekt elke bewegwijzering naar het museum.

* publiciteit

Het museum heeft dit jaar geparticipeerd in het Nationaal Museum Weekend en de landelijke Open Monumentendag. Het museum mocht zich in 1990 verheugen in een overweldigende belangstelling van lokale en regionale pers. In totaal verschenen 30 hoofdartikelen naast 52 kleinere stukken en uitgebreide aankondigingen. Vaste vermelding vindt plaats in onder meer de welkomstmap van de gemeente, Zoetermeer Stad, Postiljon, Dorpscentrum Journaal, Streekblad, Binnenhof, Haagsche Courant, de museumgids en Pyterson's Almanak. Regelmatig zijn we te beluisteren geweest op Radio West, Radio Groeistad en de LOZ. Voorts zorgden de opname in de stadsgids van City Cartografie, de plaatsing van een vitrine aan de straatzijde en affiches van tentoonstellingen voor een grote publiciteit.

De uitgave van een eigen folder samen met het Historisch Genootschap gaf bezoekers en nieuwe inwoners van Zoetermeer -via de welkomstmap- de kans

The Personal Touch

Mannenkleding is een zaak van common sense en personal touch. In de keuze van een kostuum schemert de persoonlijkheid van de drager door. Van Waay vertaalt mode en styling naar persoonlijke smaak.

van waay
Fashionhouse for men

DORPSSTRAAT 163^{3/4} - ZOETERMEER

☎ 079-163910

Superieure elegante kleding

- * Lady Arrow
- * Betty Barclay
- * Gil Bret
- * Elvi Couture
- * Frankenwälder
- * Freya
- * Gardeur
- * Marcelle Griffon
- * Hucke/Ravens
- * Roberto Sarto
- * Seda Modell
- * Gerry Weber

van waay
mode - Zoetermeer
Dorpsstraat 89-91
Tel. 079-163167

met historisch Zoetermeer kennis te maken. Een aantal weekeinder werd geadverteerd op de Kabelkrant met positief resultaat. Ook de hoofdbibliotheek stelde tentoonstellingsruimte beschikbaar.

Onverwacht werd het museum benaderd door de VPRO-televisie voor het kinderprogramma op de zondagochtend: een 'special' over de tentoonstelling "Gevonden Voorwerpen" en de archeologische werkgroep zal in februari 1991 te zien zijn bij het onderdeel de 'Toren van Pizzas'.

* voorlichting en publicaties

Het is duidelijk te merken, dat 't Oude Huis zeven dagen per week te bereiken is. De conservator fungeert als vraagbaak voor vele mensen; een kleine greep: kinderen die een scherf of bot hebben gevonden, informatie en illustratiemateriaal voor werkstukken en jubileumboeken, algemene informatie over Zoetermeer en verkoop van publicaties en museumjaarkaarten.

Bij de tentoonstelling "Over de oorlog gesproken" verscheen een gelijknamig boek over Zoetermeer in 1940-1945, dat in een duidelijke behoefte voorzagen en enthousiast werd ontvangen. Meer dan de helft van de oplage is verkocht.

financien

Ondanks het krappe budget zijn we er in geslaagd een belangrijk deel van de beleidsplannen te verwezenlijken. De f.49.190,— aan gemeentelijke subsidie legde daarvoor de basis. De actieve werving van fondsen en de vele voor niets geleverde goederen en diensten ter waarde van f.18.500,— maakte dit ook werkelijk mogelijk. De bijlage met donaties geeft een variëteit aan donaties weer, variërend van plakband, foto's, affiches, tot een buitenvitruine tegen materiaalkosten gemaakt door de heer E.Mosselman en financiële bijdragen van Brinkers, Nutricia, AMRO, Bols Benelux, de Pelgrims-hoeve en de Nationale Federatieve Raad van het voormalig verzet Nederland 's-Gravenhage e.o.

Naast de basissubsidie van de gemeente bestond dus ruim een derde deel van de inkomsten uit sponsorgelden en giften. Deze zijn echter eenmalig en vormen een onzekere basis voor een toekomstig beleid. Zonder deze hulp hadden de tentoonstellingen sterk aan kwaliteit ingeboet en waren veel belangrijke activiteiten niet mogelijk geweest.

Door de fondsenwerving, giften en de om niet geleverde goederen en diensten kon het jaar met een bescheiden positief resultaat worden afgesloten.

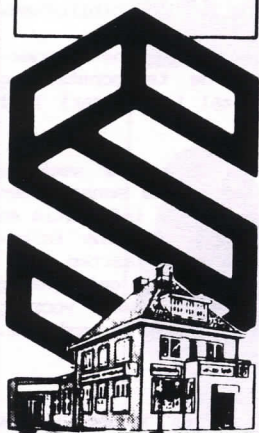
besluit

Wij zijn verheugd, dat de gemeenteraad met ingang van 1991 een structurele subsidie heeft toegekend. Voor conservator en bestuur is het een geruststelling hun harde werken beloond te zien. Ondanks de circa f.60.000,— voor de exploitatie zal in 1991 wederom een belangrijk deel van de tijd van conservator en bestuur worden opgeslokt voor het verwerven van giften en fondsen. Daarnaast zullen andere belangrijke beleidsplannen niet worden vergeten: uitbreiding van de tentoonstellingsruimte, herinrichting van het depot, veiligstelling van de collectie voor de toekomst en opzetten en doen/laten uitvoeren van historisch onderzoek. Zo worden de toekomst van het museum en de tentoonstellingen veilig gesteld.

19 februari 1991
Ton Vermeulen, secretaris
Hilje Wolfson, conservator

bijlage: giften 1990.

Uw pand verkopen?
Bel Van der Spek!

van der spek

MAKELAARDIJ VERZEKERINGEN HYPOTHEKEN TAXATIES

DORPSSTRAAT 50 (t.o. OUDE KERK).
2712 AM ZOETERMEER. 079-167771

SPECIALITEIT IN LUXE LEDERWAREN

Dorpsstraat 83, Zoetermeer.

Tel. 16.31.65.

KOOT

oud papier lompen
en metalen
afzet containers
beschikbaar

VLAMINGSTRAAT 30
2713 RS ZOETERMEER

TEL. 079-164196

GIFTEN 1990

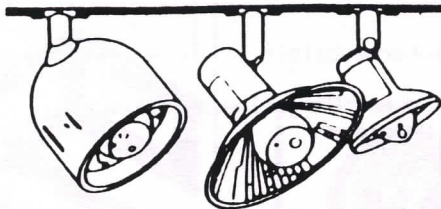
kantoorartikelen	f.	33
300 affiches van Ribberink BV		275
transport Aegon maquette en Sprintermeubilair		350
fotowerk door Fotoclub		1260
uitnodigingen plus porti door Brinkers Margarinefabrieken		719
fotowerk door heren Snijders en Hoogland		1000
10% korting firma Cammeraat		400
telefoonbeantwoorder, korting		180
materiaal balie, deels geschonken		200
personeelskosten twee maanden verbouwing	p.m.	
tafel diapjector		70
scherm diapjector		70
beveiliging gebouw: fa Cammeraat en de heer Mosselman		100
multomappen, ordners		50
twee vitrines van gemeentemuseum Maassluis		3000
kopieerpapier		150
buitenvitrine door de heer Mosselman		700
huur depotruimte van de heer Vermeulen		490
Brinkers Margarine fabr., bijdrage banddia-afspeelapparatuur		100
Nutricia, idem		500
AMRO, idem		250
Bols Benelux, idem		250
Pelgrimshoeve, voor kopieerapparaat		750
Frans Mortelmans Stichting, voor eerste fase verbouwing		5000
Nat.Feder.Raad van het voormalig verzet Nederland 's-Gravenh.e.o.		2200
Overige giften		522

---

f. 18.619

500m² verlichting in Zoetermeer

Vele mogelijkheden en toepassingen. Zowel in modern als klassiek!

Kortom een bezoek waard!

Interieurverzorging
Kleinmeubelen
Verlichting

Zoetermeer:
Dorpsstraat 198
Telefoon 079 166488

TAXI

ROLSTOELVERVOER

ZIEKENVERVOER

SPECIAALVERVOER

079 - 51.51.51

vanderstik

KERKENBOS 1-9, 2715 RP ZOETERMEER

van Oosterom
schoen & mode

dorpsstraat 107
telefoon 16 30 29
zoetermeer

en
comfort

2 SPECIAALZAKEN ONDER ÉÉN DAK

FAMILUX

FAMILUX

Huishoudspeciaalzaak

ROOS - DORPSSTRAAT 156 - TELEFOON 163103

babyhallen

Babyspeciaalzaak

ZO HOOR JE 'T EENS VAN EEN ANDER!

De gemeente Zoetermeer heeft het reilen en zeilen van het museum geëvalueerd en tot grote vreugde van iedereen heeft dit geleid tot een vaste subsidie, die in 1991 maar liefst 60.000 gulden bedraagt!

Uit de toelichting van het college van b. en w. aan de gemeenteraad ontlenen we het volgende:

'een evaluatie, die onverdeeld positief genoemd kan worden'
'de conservator heeft haar taken voortvarend aangepakt'.
Over de Sprintertentoonstelling: 'voor het eerst ook mensen uit andere provincies, die speciaal voor deze expositie naar Zoetermeer kwamen'.

En last but not least: 'het historisch museum heeft de afgelopen periode aangetoond te kunnen draaien als een volwaardig en professioneel werkende instelling, die als enig museum in Zoetermeer een geheel eigen plaats binnen de gemeente heeft ingenomen'.

Je zou er verlegen van worden!

Het is nu wel zaak, dat we dit waar blijven maken. Het museumbestuur twijfelt er echter niet aan of dit zal dankzij al onze hard werkende vrijwilligers -ook in de komende jaren- best lukken!

Het bestuur van Museum 't Oude Huis.

o-o-o-o

Kopij voor het juni-nummer is dagelijks welkom bij mevrouw Moerman, Irenelaan 15, 2712 CC Zoetermeer.

Uiterste inleverdatum (zie ook blz.3): zaterdag 27 april

o-o-o-o

INHOUDSOPGAVE

Nieuwe leden	2
Contributie	3
Gewijzigde datum inleveren kopij	3
Tentoonstellingsagenda	4
Activiteitenkalender	5
Excursie 08-06-91	6
Boeknieuws	6
Werkgroep Genealogie: Archivaria	7
Werkgroep Interviews: Gesprek met Bert Mulder	9
Ambacht	14
De Zoetermeerse bakkers en hun gist	15
Rectificatie 'Blauw tot Geel'	17
Fin.verslag + jaarverslag '90 St.Hist.Museum	18
Bijlage St.Hist.Museum: Giften	25
Zo hoor je 't eens van een ander !	27

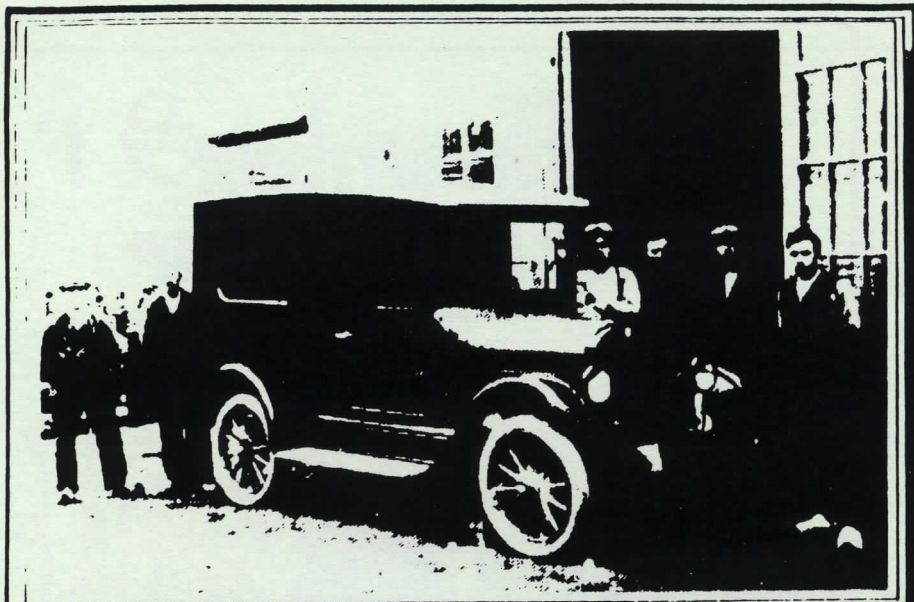
DE BOUWHOF
IS HET OPENKUNSTMEER
als goede buur eerder voordelig dan duur!

Sanitär • Wand- en vloertegels • Bouwmaterialen • Badkamers • Elektrische materialen en tuingeredschappen
IJzerwaren • Gereedschappen • Behang • Verf • Hout • Energie zuinige kachels • Open haarden
Verhuurafdeling enz.

BLEISWIJKSEWEG 11

ZOETERMEER

TEL 079 310700

Lamboo, in 1918 gestart als wagenmakerij.
De foto toont één van de eerste bestel-
wagens (boter, kaas & eieren) gebouwd op
Chevrolet -1921-

B.V. Carrosseriefabriek Joost Lamboo

Fokkerstraat 9 2722NH Zoetermeer Tel 079-316400 Telex 33241

HET AVONTUUR BEGINT BIJ DE DUMP

- CAMPINGSPOORT
- SCHIETSPOORT
- WERKKLEDING
- CAMPINGGAS
- DARTSPORT
- MESSEN
- LEGERKLEDING
- VRIJETIJSKLEDING

dump
elervijnen
dorpsstraat 66 zoetermeer

079-
163551